

opusdei.org

Domov, ktorý sa šíri do celého sveta

Pomocné numerárky: špecifické
povolanie k starostlivosti a
posilňovaniu rodinných väzieb
v Opus Dei.

26.03.2024

Ježiš práve hovoril o semenách,
vtákoch, trní a úrodnej pôde.
Ilustroval rôzne dispozície tých, ktorí
ho počúvajú. Jedny alebo druhé sa
časom ukážu viac alebo menej
plodné: „A ktoré padlo do dobrej
zeme, to sú tí, čo počúvajú slovo,
zachovávajú ho v dobrom a

šľachetnom srdci a s vytrvalosťou prinášajú úrodu“ (Lk 8, 15). Pán má pravdepodobne stále na mysli tento obraz, keď ho o niečo neskôr niekto vyruší: „Vonku stojí tvoja matka a tvoji bratia a chcú ťa vidieť“ (Lk 8, 20). Majster na prekvapenie všetkých odpovedá: „Mojou matkou a mojimi bratmi sú tí, čo počúvajú Božie slovo a uskutočňujú ho“ (Lk 8, 20). Toto je jeden z momentov v Evanjeliu, keď Ježiš hovorí o novej forme vzťahu, silnejšej ako tá, ktorá ho viditeľne spájala s jeho matkou: o zväzku nadprirodzenej rodiny, ktorý vzniká z počúvania a prijímania Božieho slova.

Na obraz Boha, ktorý je spoločenstvo

Cirkev je slovami Katechizmu „pravá Ježišova rodina“^[1]. Pápež František to potvrdzuje: „Ježiš vytvoril novú rodinu, ktorá už nie je založená na prirodzených zväzkoch“^[2]. Viera má

takú moc plodnosti, že vytvára nové skutočné zväzky. A v Opus Dei, ktoré je malou časťou Cirkvi, sa deje to isté: tí, ktorí zažili tie isté „náznaky Božej lásky“^[3] ako svätý Josemaría, sa stávajú súčasťou malej rodiny, ktorou je Dielo. Rodina, ktorá dýcha intimitou Boha, ktorý nie je osamelosťou, ani izoláciou, ale spoločenstvom medzi osobami, medzi Otcom, Synom a Duchom Svätým; rodina, ktorá je povolaná zostať zjednotená láskou Božieho srdca, ktorá ju oživuje, ako aj božským poslaním, ku ktorému bol povolaný každý z jej členov: odovzdávať ďalej, každý vo svojich každodenných podmienkach, to, že Boh nás miluje ako synov a dcéry.

V prvých rokoch Diela nemal svätý Josemaría jasno v tom, ako by sa mala realizovať základná črta ducha Opus Dei: jeho rodinný charakter. Čoskoro si však uvedomil, že jeho matka a sestra v skutočnosti

vytvárajú v centrách Diela klímu, ktorú hľadal. Po modlitbe sa rozhodol požiadať ich o túto nenahraditeľnú pomoc. Blahoslavený Álvaro del Portillo po rokoch vysvetlil, ako tieto dve ženy „preniesli srdečnosť, ktorá charakterizovala domáci život rodiny Escrivá, do nadprirodzenej rodiny, ktorú zakladateľ vytvoril. Učili sme sa ju rozpoznávať v dobrom vkuse v mnohých drobných detailoch, v jemnosti vo vzájomnom zaobchádzaní, v starostlivosti o materiálne veci v dome, ktorá znamenala – čo je najdôležitejšie – neustálu starostlivosť o druhých a ducha služby, ktorý sa skladal z bdelosti a odriekania; uvažovali sme o nej v osobe otca a videli sme ju potvrdenú v babičke a tete Carmen“^[4].

Koľkokrát sme pri pohľade na deti podporované náklonnosťou svojich rodičov, či pri pohľade na starších

ľudí, uvedomujúcich si prítomnosť a láskavosť vnúchat, videli životnú potrebu rodiny. Bez nej život nie je rovnaký, a to bez ohľadu na to, akí sme úspešní. Človek, ktorý vie, že je milovaný, dokáže prekonať a radostne zvládnuť akékoľvek ťažkosti. Potreba cítiť sa milovaný a patriť k domovu je univerzálna: je súčasťou našej najhlbšej identity. Starostlivosť a bezodplatnosť, ktorú si to vyžaduje, „nikdy nemôže chýbať, nech by ľudstvo akokoľvek napredovalo“^[5]. Keď hovoríme, že ľudia z Opus Dei tvoria rodinu, nie je to len obyčajné rodinné prostredie, aké možno nájsť na mnohých iných miestach. Toto *rodinné prostredie* musí byť hmatateľnou realitou s nadprirodzenými koreňmi a s každodennými, materiálnymi, citovými a láskyplnými plodmi. Každý z nás tieto väzby pestuje a posilňuje, pretože od nás všetkých závisí, či nielen *dýchame rodinnú atmosféru*, ale či *sme naozaj rodina*.

Zakladateľ Opus Dei však jasne videl potrebu ľudí, ktorí by sa vďaka múdrosti spájali materiálne a nemateriálne veci o tieto väzby starali osobitným spôsobom.

Zabezpečenie tohto poslania vrátane tých najmenších materiálnych detailov je osobitným spôsobom zodpovednosťou numerárok auxiliar (pomocných numerárok). Je to špecifické povolanie, ktoré vzniklo medzi prvými ženami Opus Dei, aby boli rukami, ktoré spájajú to najbožskejšie a najľudskejšie, aby boli napodobňovateľkami iných rúk: rúk Ježišovej Matky, ktorá vždy spájala obe skutočnosti, aby rozpoznala a naplnila Božiu vôľu.

Slobodná láska, ktorá potvrdzuje druhú osobu

Asi najviditeľnejšou časťou poslania pomocnej numerárky je organizovať a plánovať starostlivosť o centrá, aby sa každý cítil ako doma a zároveň

pociťoval zodpovednosť za svoj dom. Ako v každej rodine, aj tu sa úlohy rozdeľujú flexibilne podľa možností každého človeka. Dalo by sa povedať, že pomocné numerárky majú v rukách domov, aby ho potom odovzdali druhým^[6]. V niektorých prípadoch možno tento rodinný rozmer pocítiť prostredníctvom konkrétnych činností, ako je príprava stravy, upratovanie alebo výzdoba. Tieto skutočnosti nás však vedú k inej skutočnosti, ktorá presahuje tie materiálne: k ich hlavnému poslaniu, ktorým je potvrdzovanie každého človeka v jeho identite a jeho apoštolskom poslaní.

„Nejde len o to, aby sme vykonávali rad materiálnych úloh, ktoré môžeme a máme rôznymi spôsobmi vykonávať spoločne,“ píše prelát Opus Dei, „ale aby sme ich plánovali, organizovali a koordinovali tak, aby bol výsledkom práve taký domov, kde sa každý cíti doma, prijatý,

potvrdený, opatrovaný a zároveň zodpovedný“^[7]. Z tohto dôvodu svätý Josemaría považoval toto poslanie za „apoštolát apoštolátov“, za „chrbtovú kosť“, ktorá umožňuje Opus Dei pohybovať sa vo svete s rodinným duchom, alebo za „plátno“, na ktorom všetci ostatní členovia Diela tkajú svoje priateľstvá.

Vo svojom každodennom živote sa pomocná numerárka snaží určitým spôsobom zhmotniť slová, ktoré sa modlíme pri modlitbe Anjel Pána: „A Slovo sa stalo telom a prebývalo medzi nami“ (Jn 1, 14). Vo svojom každodennom živote sa usiluje o silné spojenie s Eucharistiou, aby prinavrátila Boha do sveta a postavila ho pred oči druhých: každé gesto, každé slovo, každá myšlienka a každý skutok majú za cieľ sprostredkovať to, že Boh je prítomný aj v tej najbežnejšej každodennosti.

Celibát, ako odraz nekonečnej Máriinej plodnosti, je darom, ktorý dal Boh Opus Dei. Je tajným koreňom autentického otcovstva a materstva^[8], ku ktorému sa v prípade pomocných numerárok pridáva špecifická manifestácia: „Vašou prácou sa staráte a slúžite životu v Diele tak, že upriamujete pozornosť na každú osobu“^[9]. Odtiaľ vyviera, a to je najhlbší aspekt ich misie, bezodplatná láska, vyjadrená vo všetkých dimenziách bytia, láska obdarená „šťavnatou spontánnosťou toho, čo je živé, toho, kto hľadá stále nové možnosti ako vyjadriť, že verí a miluje“^[10]. Láska, ktorá vyvádza človeka z anonymity, obnovuje elán, dáva nové sily, pretože pripomína, že druhý je milovaný jednoducho preto, že existuje, a nie pre to, čo má alebo čo robí.

**Skutočná sila, ktorá mení
spoločnosť**

Vo svete, ktorý sa často zameriava na slávu a hluk, sa práca pomocnej numerárky môže zdať nenápadná a tichá, no v skutočnosti má silu pretvoriť spoločnosť. Neexistujú žiadne prístroje na meranie energie, ktorá sa uvoľňuje vďaka ochote neustále venovať pozornosť ľuďom, vždy sa na nich zameriavať a snažiť sa obohatiť všetky aspekty ich života: fyzický, mentálny, emocionálny, duchovný, sociálny atď. Tento úprimný záujem o každého človeka preniká do spoločnosti, počnúc veriacimi z Diela, ktorí tento ľudský prístup prenášajú do svojho profesionálneho prostredia. Poslanie zjednotenia božského a ľudského, ktoré je pre Opus Dei také charakteristické, sa rozširuje ako sústredné kruhy na všetkých, ktorí prichádzajú do kontaktu s touto rodinou, až dosiahne celú spoločnosť. „S Božou milosťou, ak si to želáte,“ povedal Mons. Javier Echeverría pomocným numerárkam, „môžete

byť ako duchovná a apoštolská atómová elektráreň schopná rozšíriť svoje účinky na celý svet“^[11].

Pomocná numerárka obohacuje život a prácu v každom centre Diela svojou vlastnou osobnosťou. Snaží sa tiež zabezpečiť si potrebnú odbornú prípravu a kompetencie na vykonávanie svojej práce. Táto profesionalita môže zahŕňať aj oblasť ekonomického a obchodného riadenia, optimalizácie zdrojov, vedenia tímu, znalostí o výžive, schopností prispôbiť sa ľuďom na každom mieste, udržateľnosti atď. To všetko si vyžaduje neustále vzdelávanie, držanie tempa s pokrokom v spoločnosti a v rôznych odborných odvetviach, ale bez toho, aby sa zabúdalo na to, že podstatné je zachovať si citlivosť k starostlivosti o rodinu. Osoba povolaná žiť toto povolanie „dáva profesionálne kompetencie priamo do služby ľuďom a prakticky ukazuje, ako sa

ten istý duch môže zhmotniť v rôznych historických okolnostiach; stáva sa činiteľom humanizácie kultúry, predvojom a teda inšpiráciou pre profesionálnu prácu všetkých“^[12].
—.

Starostlivosť o ľudí a domov je privilegovanou oblasťou dialógu so súčasným svetom. „Máte vzrušujúce poslanie,“ píše prelát Opus Dei, „premeniť tento svet, ktorý je dnes taký plný individualizmu a ľahostajnosti, na skutočný domov. Vaša úloha vykonávaná s láskou môže zasiahnuť každé prostredie. Budujete svet, ktorý je ľudskejší a božskejší, pretože ho zveľadujete svojou prácou premenenou na modlitbu, svojou láskou a profesionalitou, ktorú vkladáte do starostlivosti o ľudí v ich celistvosti.“^[13]
—

Voľba, odovzdanosť, šťastie

Rozlišovanie pri objavovaní povolania pomocnej numerárky nie je primárne založené na inklinácii k určitému typu úloh, napríklad k tým, ktoré sú bezprostredne spojené so starostlivosťou. K tejto túžbe potvrdiť celého človeka môže prispieť akékoľvek štúdium alebo odborný profil. Boh dáva toto povolanie každému, komu chce: stačí túžba hľadiť na Krista a skrze Krista na ostatných členov rodiny a na svoje okolie.

Vo všeobecnosti pomocným numerárkam nebráni nič v tom, aby pokračovali vo vzdelávaní alebo v osobnom rozvoji v akejkolvek oblasti: je to bohatstvo, ktoré prináša hodnotu im samým, ale aj ich vzťahom a práci. Dôležité je integrovať tento profesionálny a osobný rozvoj do ich najhlbšej identity, ktorá je zakorenená v pevnom a zrelom rozhodnutí vernosti Božiemu povolaniu.

Na druhej strane sa ale môže stať, že odovzdanie sa povolaniu pomocnej numerárky so sebou prináša aj vzdanie sa predchádzajúcej profesionálnej práce. To sa ale stáva mnohým ľuďom, najmä tým, ktorí sa rozhodnú venovať viac času priamej starostlivosti o domácnosť. Nie je to však len slepá obeta, ale zrelé rozhodnutie založené na radošti toho, kto prijíma niečo, čo miluje, na radošti toho, kto sa rozhodol darovať život. Pápež túto skutočnosť objavuje v postave svätého Jozefa: „Jozefovo šťastie nenájde v logike sebaobetovania, ale v darovaní seba samého. V tomto človeku nikdy nevnímate frustráciu, iba dôveru (...) Každé pravé povolanie sa rodí z daru seba samého, ktorý je dozrievaním jednoduchej obety (...). Keď povolanie, či už v manželskom, celibátnom alebo panenskom živote, nedosiahne zrelosť sebadarovania a zastaví sa len pri logike obety, potom namiesto toho, aby sa stalo znakom

krásky a radosti lásky, riskuje, že bude vyjadrovať nešťastie, smútok a frustráciu“^[14].

Povolanie pomocnej numerárky je ako každé povolanie v Opus Dei „všeobjímajúce“, to znamená, že zahŕňa všetky aspekty a momenty života^[15]. Nie je to profesionálne povolanie, ktoré sa uplatňuje len počas pracovného dňa. Misia robiť Božiu lásku hmatateľnou oživuje chvíle formácie, odpočinku, rodinného života, priateľstva alebo akejkoľvek činnosti. Boh chce, aby v Opus Dei boli ľudia, ktorí z lásky k nemu odovzdávajú svojou prítomnosťou Božiu náklonnosť, starostlivosť o jeho Syna vteleného v Eucharistii a o mužov a ženy, Božie deti.

* * *

Nastáva večer. Ľudia stoja a počúvajú každé Majstrovo slovo. Ježiš súcítí s ich únavou. Vie, že

väčšina z nich je ďaleko od domova, a tak požiada svojich najbližších učeníkov, aby ich uložili na tráve. Ježiš urobí zázrak, keď ich nakrmi len piatimi chlebmi a dvoma rybami, a všetci získajú silu pokračovať s ním v ceste: muži, ženy aj deti (porov. Jn 6, 1-15).

Neskôr Ježiš opäť posiela učeníkov, aby pripravili jedlo. V hornej izbe sa Ježiš pred svojím umučením dáva v chlebe a víne tým istým gestom požehnania a s pohľadom upretým k nebu (porov. Mt 26, 17-27). Pán stelesňuje svoju nesmiernu lásku v dvoch skromných pokrmoch, a tak zabezpečuje svoju prítomnosť na zemi až do konca čias ako predchuť hostiny v nebi. Z tejto lásky ukrytej v chlebe a víne, prítomných vo svätostánkoch centier Diela, pomocné numerárky chránia rodinného ducha, vyzdvihujú jedinečnú hodnotu každého človeka

a učia svet budovať vzťahy lásky,
služby a podpory.

Elvira Lorenzo

[1] *Katechizmus Katolíckej Cirkvi*, b.
764

[2] František, Anjel Pána, 10-VI-2018

[3] Svätý Josemaría, Homília, 2-X-1968

[4] Blahoslavený Álvaro del Portillo,
Rozhovory o Zakladateľovi, Rialp, 6.
kapitola: „Rodina a armáda“

[5] Blahoslavený Álvaro del Portillo,
Pastoračný list, 24-I-1990, b. 44.

[6] Porovnaj Svätý Josemaría, *Cartas*
36,b. 33.

[7] Mons. F. Ocáriz, Pastoračný list, b.
14.

[8] Porovnaj Mons. F. Ocáriz,
Pastoračný list, 28-X-2020, b. 13 a b.
22

[9] Porovnaj. Ibíd., b. 15

[10] Svätý Josemaría, *Cartas* 36, b. 62

[11] Mons. J. Echevarría, Pastoračný
list, 23-X-2005, b. 6

[12] “*Reflexiones sobre la
Administración en el Opus Dei:
riquezas y perspectivas*”, v časopise
Romana, b. 72, 2021

[13] Mons. F. Ocáriz, Pastoračný list,
28-X-2020, b. 17

[14] František, Apoštolský list *Patris
corde*, b. 7

[15] Porovnaj Mons. F. Ocáriz,
Pastoračný list, 28-X-2020, b. 8

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sk-sk/article/domov-
ktory-sa-siri-do-celeho-sveta/](https://dev.opusdei.org/sk-sk/article/domov-
ktory-sa-siri-do-celeho-sveta/)
(06.08.2025)